

Expanding women's participation in public administration as a factor in enhancing governance effectiveness

Boboraxmatova Malika Ulug'bek qizi

PhD Researcher, Department of Social and Political Sciences, Tashkent Chemical-
Technological Institute

E-mail: malikaboborakhmatova@gmail.com

Abstract

This article analyzes the importance of expanding women's participation in public administration in enhancing governance effectiveness. Ensuring gender equality within the public administration system is considered not only a means of promoting social justice and equal opportunities but also an important factor in strengthening the effectiveness, representativeness, and inclusiveness of governance decisions. The study examines women's representation in public administration, their participation in political and administrative decision-making processes, and the impact of gender diversity on the quality of governance from both theoretical and practical perspectives. The institutional and social factors hindering women's participation in public administration are also analyzed, and priority directions for addressing these barriers are substantiated. The article argues that ensuring gender equality, supporting women's leadership, and establishing gender balance in managerial positions are among the important conditions for improving the effectiveness of public administration.

Keywords

gender equality, women, public administration, governance effectiveness, political participation, women's leadership, decision-making, gender balance, public service, inclusive governance.

**Xotin-qizlarning davlat boshqaruvidagi ishtirokini kengaytirish boshqaruv
samaradorligini oshirish omili sifatida**

"KELAJAK TEKNOLOGIYALARI VA SUN'IY INTELLEKT"
nomli respublika ilmiy-amaliy masofaviy konferensiyasi
VOLUME-1, ISSUE-5, 2026

Boboraxmatova Malika Ulug'bek qizi

TKTI Ijtimoiy-siyosiy fanlar kafedrası tayanch doktoranti

Annotatsiya. Mazkur maqolada xotin-qizlarning davlat boshqaruvidagi ishtirokini kengaytirishning boshqaruv samaradorligini oshirishdagi ahamiyati tahlil qilinadi. Davlat boshqaruvi tizimida gender tenglikni ta'minlash nafaqat ijtimoiy adolat va teng imkoniyatlarni qaror toptirish, balki boshqaruv qarorlarining samaradorligi, vakilliligi va inklyuzivligini kuchaytiruvchi muhim omil sifatida yoritiladi. Tadqiqotda xotin-qizlarning davlat boshqaruvidagi vakilligi, siyosiy va ma'muriy qarorlar qabul qilish jarayonlaridagi ishtiroki hamda gender xilma-xilligining boshqaruv sifatiga ta'siri nazariy va amaliy jihatdan ko'rib chiqiladi. Shuningdek, davlat boshqaruvida xotin-qizlar ishtirokini kengaytirishga to'sqinlik qilayotgan institutsional va ijtimoiy omillar tahlil qilinib, ularni bartaraf etishning ustuvor yo'nalishlari asoslab beriladi. Maqolada gender tenglikni ta'minlash, ayollar liderligini qo'llab-quvvatlash va boshqaruv lavozimlarida gender muvozanatini shakllantirish davlat boshqaruvi samaradorligini oshirishning muhim shartlaridan biri ekanligi asoslanadi.

Kalit so'zlar: gender tenglik, xotin-qizlar, davlat boshqaruvi, boshqaruv samaradorligi, siyosiy ishtirok, ayollar liderligi, qarorlar qabul qilish, gender muvozanati, davlat xizmati, inklyuziv boshqaruv.

Bugungi kunda davlat boshqaruvi tizimini takomillashtirish, boshqaruv qarorlarining samaradorligi va ijtimoiy yo'naltirilganligini ta'minlash har bir davlatning ustuvor vazifalaridan biri hisoblanadi. Zamonaviy boshqaruv tizimida samaradorlik faqat ma'muriy mexanizmlarning takomillashuvi bilan emas, balki jamiyatning turli ijtimoiy guruhlarining manfaatlarining boshqaruv jarayonida qay darajada ifodalanishi bilan ham belgilanadi. Shu nuqtayi nazardan, davlat boshqaruvida gender tenglikni ta'minlash va xotin-qizlarning boshqaruv jarayonlaridagi ishtirokini kengaytirish muhim ahamiyat kasb etadi.

"KELAJAK TEKNOLOGIYALARI VA SUN'IY INTELLEKT"
nomli respublika ilmiy-amaliy masofaviy konferensiyasi
VOLUME-1, ISSUE-5, 2026

Xotin-qizlarning davlat boshqaruvida faol ishtirok etishi qarorlar qabul qilish jarayonining yanada inklyuziv va vakillik xususiyatiga ega bo'lishiga xizmat qiladi. Jamiyatdagi turli guruhlarining ehtiyoj va manfaatlarini boshqaruv qarorlarida aks ettirish davlat siyosatining ijtimoiy samaradorligini oshirishga imkon beradi. Shu bilan birga, boshqaruv tizimida gender xilma-xilligining mavjudligi turli nuqtayi nazar va tajribalarning qarorlar qabul qilish jarayoniga kirib kelishini ta'minlaydi.

Gender tenglik masalasi bugungi kunda inson huquqlari va demokratik boshqaruvning muhim tamoyillaridan biri sifatida qaralmoqda. Xotin-qizlarning siyosiy, ijtimoiy va iqtisodiy hayotdagi ishtirokini kengaytirish barqaror rivojlanish, ijtimoiy adolat va samarali institutlarni shakllantirish bilan bevosita bog'liqdir. Shu sababli davlat boshqaruvida ayollar vakilligini oshirish masalasi faqat gender siyosatining tarkibiy qismi sifatida emas, balki boshqaruv sifatini yaxshilashning muhim institutsional omili sifatida ham tadqiq etilishi lozim¹.

Davlat boshqaruvida gender tenglik masalasi siyosatshunoslik, davlat boshqaruvi, sotsiologiya va gender tadqiqotlari doirasida keng o'rganilgan. Mazkur yo'nalishdagi ilmiy qarashlarda xotin-qizlarning siyosiy va boshqaruv jarayonlaridagi ishtiroki, gender vakilligi, ayollar liderligi hamda qarorlar qabul qilish jarayonlarining inklyuzivligi asosiy tadqiqot obyektlari sifatida namoyon bo'ladi. Gender tenglik nazariyalarida ayollarning jamiyatdagi mavqeyi va davlat boshqaruvidagi ishtiroki tarixiy, siyosiy, iqtisodiy va institutsional omillar bilan bog'liq holda izohlanadi. Liberal feminizm vakillari teng huquq va teng imkoniyatlarni ta'minlash orqali ayollarning ijtimoiy va siyosiy hayotdagi ishtirokini kengaytirish zarurligini asoslagan bo'lsa, institutsional yondashuv tarafdorlari gender tenglikni ta'minlashda siyosiy va ma'muriy institutlarning rolga alohida e'tibor qaratadilar. Zamonaviy tadqiqotlarda xotin-

¹ Sirojov, O. (2020). Politics Of Uzbekistan In Solving Border Problems In Central Asia.

“KELAJAK TEKNOLOGIYALARI VA SUN’IY INTELLEKT”
nomli respublika ilmiy-amaliy masofaviy konferensiyasi
VOLUME-1, ISSUE-5, 2026

qizlarning davlat boshqaruvidagi vakilligi masalasi boshqaruvning sifati va samaradorligi bilan ham bog‘lanmoqda. Bunda ayollarning qarorlar qabul qilish jarayonida ishtirok etishi ijtimoiy manfaatlarning kengroq ifodalanishi, aholining turli qatlamlari ehtiyojlarini hisobga olish va davlat siyosatining inklyuzivligini kuchaytiruvchi omil sifatida baholanadi².

Tadqiqotda davlat boshqaruvida gender tenglik va xotin-qizlar ishtirokining boshqaruv samaradorligiga ta’sirini aniqlash maqsadida tizimli, qiyosiy va institutsional yondashuvlardan foydalanildi. Gender tenglikning davlat boshqaruvidagi o‘rnini aniqlashda mavjud ilmiy-nazariy qarashlar umumlashtirildi hamda xotin-qizlarning boshqaruv jarayonlaridagi ishtirokini belgilovchi asosiy omillar tahlil qilindi. Davlat boshqaruvi jamiyat taraqqiyotining asosiy institutsional mexanizmlaridan biri bo‘lib, uning samaradorligi boshqaruv qarorlarining asoslanganligi, ijtimoiy ehtiyojlarga mosligi va amaliy natijadorligi bilan belgilanadi. Shu nuqtayi nazardan, boshqaruv tizimida turli ijtimoiy guruhlarining vakilligi muhim ahamiyatga ega. Xotin-qizlarning davlat boshqaruvidagi ishtiroki ham ana shunday vakillikni ta’minlovchi muhim omillardan biridir.

Xotin-qizlarning boshqaruv jarayonlaridagi ishtirokini kengaytirish, avvalo, davlat siyosatini ishlab chiqish va amalga oshirishda jamiyatning turli qatlamlari manfaatlarini hisobga olish imkoniyatini oshiradi. Ayollarning ijtimoiy hayotdagi tajribasi va ehtiyojlari ta’lim, sog‘liqni saqlash, ijtimoiy himoya, bandlik, oila va bolalar siyosati kabi sohalarda qarorlar ishlab chiqilishiga qo‘shimcha nuqtayi nazar olib kirishi mumkin.

Bundan tashqari, davlat boshqaruvida gender xilma-xilligining mavjudligi muqobil fikrlarning shakllanishiga va qarorlar qabul qilish jarayonining yanada kengroq

² Сирожов, О. (2013). Глобализация и региональная интеграция: сравнительный анализ. Молодежный сборник научных статей «Научные стремления», (6), 42-47.

“KELAJAK TEKNOLOGIYALARI VA SUN’IY INTELLEKT”
nomli respublika ilmiy-amaliy masofaviy konferensiyasi
VOLUME-1, ISSUE-5, 2026

muhokama qilinishiga xizmat qiladi. Boshqaruv tizimida faqat bir guruhning tajribasi va qarashlariga tayanish o‘rniga turli tajriba va yondashuvlarning uyg‘unlashuvi davlat siyosatining kompleksligini oshiradi³.

Xotin-qizlarning davlat boshqaruvidagi ishtiroki masalasida ularning faqat boshqaruv tizimida mavjudligi emas, balki qarorlar qabul qilish jarayonidagi real vakolati ham muhimdir. Shu sababli gender tenglikni baholashda ayollarning umumiy davlat xizmatchilari orasidagi ulushi bilan bir qatorda rahbarlik lavozimlaridagi vakilligi, strategik qarorlar qabul qiluvchi organlardagi ishtiroki va yuqori boshqaruv pog‘onalariga ko‘tarilish imkoniyatlari ham hisobga olinishi lozim.

O‘zbekistonda so‘nggi yillarda xotin-qizlarning huquq va manfaatlarini himoya qilish, ularning siyosiy va ijtimoiy faolligini oshirish hamda davlat boshqaruvidagi ishtirokini kengaytirishga qaratilgan institutsional mexanizmlar rivojlantirilmoqda. Gender tenglik masalalarining davlat siyosati darajasida e‘tirof etilishi ayollarning boshqaruv jarayonlaridagi rolini kuchaytirish uchun muhim huquqiy va tashkiliy asos yaratmoqda⁴. Davlat boshqaruvi tizimida xotin-qizlarning ishtirokini kengaytirish jarayoni ularning davlat xizmatiga kirishi, professional rivojlanishi, rahbarlik lavozimlariga tayyorlanishi va qarorlar qabul qilish jarayonlarida faol ishtirok etishi bilan bevosita bog‘liq. Shu jihatdan, ayollar uchun teng kasbiy imkoniyatlar yaratish va ularning boshqaruvdagi salohiyatidan samarali foydalanish davlat boshqaruvini modernizatsiya qilishning muhim yo‘nalishlaridan biri hisoblanadi.

Tadqiqot natijalari shuni ko‘rsatadiki, xotin-qizlarning davlat boshqaruvidagi ishtirokini kengaytirish boshqaruv jarayoniga turli ijtimoiy tajriba va nuqtayi nazarlarning kirib kelishini ta‘minlaydi. Ayniqsa, ayollarning yuqori boshqaruv va

³ Sirojov, O., & Arabov, B. (2022). Uzbekistan-Afghanistan Cooperation: Need, Opportunity and Prospects. *International Journal of Early Childhood Special Education*, 14(5).

⁴ Сирожов, О., & Юлдашев, Р. (2022). ЎЗБЕКИСТОНДАГИ ОЛИЙ ТАЪЛИМ ИСЛОҲОТИ НАТИЖАЛАРИ. *Academic research in educational sciences*, 3(TSTU Conference 1), 77-79.

**“KELAJAK TEXNOLOGIYALARI VA SUN’IY INTELLEKT”
nomli respublika ilmiy-amaliy masofaviy konferensiyasi
VOLUME-1, ISSUE-5, 2026**

qarorlar qabul qilish lavozimlaridagi vakilligini oshirish davlat siyosatini ishlab chiqishda jamiyatning turli qatlamlari manfaatlarini yanada kengroq hisobga olish imkonini beradi.

Foydalanilgan adabiyotlar

1. Sirojov, O. (2020). Politics Of Uzbekistan In Solving Border Problems In Central Asia.
2. Сирожов, О., & Юлдашев, Р. (2022). ЎЗБЕКИСТОНДАГИ ОЛИЙ ТАЪЛИМ ИСЛОҲОТИ НАТИЖАЛАРИ. Academic research in educational sciences, 3(TSTU Conference 1), 77-79.
3. Sirojov, O., & Arabov, B. (2022). Uzbekistan-Afghanistan Cooperation: Need, Opportunity and Prospects. International Journal of Early Childhood Special Education, 14(5).
4. Сирожов, О. (2013). Глобализация и региональная интеграция: сравнительный анализ. Молодежный сборник научных статей «Научные стремления», (6), 42-47.

